

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Poskytování bezplatné jazykové přípravy ve středním vzdělávání

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/5, Malá Strana, 118 12 Praha 1 • tel.: +420 234 811 111
msmt@msmt.cz • www.msmt.cz

Obsah

- financování
- úvodní, statistická data
- pro koho je určena jazyková podpora
- informace pro určené školy
- organizace výuky
- možná podpora po srpnu 2023
- metodická podpora

1. 9. 2022 nabyla účinnosti **vyhl. č. 250/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 13/2005 Sb.**

- Vyhl. č. 250/2022 Sb. má omezenou účinnost do 31. 8. 2023.

Metodický materiál k poskytování bezplatné jazykové přípravy ve středním vzdělávání

<https://www.msmt.cz/file/58357/>

Financování

- Konkrétní postupy stanoví KÚ.
- KÚ bude postupovat obdobně jako v případě ZŠ dle Čl. XIV směrnice MŠMT, č.j. MSMT-14281/2018.
- Finanční prostředky se poskytují v závislosti na počtu skupin a rozsahu jazykové přípravy, nikoliv podle počtu žáků ve skupině nebo podle počtu žáků cizinců s nárokem.
- Z rezervy krajských úřadů.

Vykazování

Výkaz P1-04

- Do týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti (PPČ) se budou zahrnovat i případné hodiny PPČ k zajištění jazykové přípravy.
- Pokud jazykovou přípravu zajišťují ped. pracovníci na dohodu konanou mimo pracovní poměr, mzdové prostředky se vykazují v OON.

Výkaz P1c-01

- Zdroj financování: „státní rozpočet kromě podpůrných opatření a ESF“ s kódem ZF 11,01.
- Vzhledem k tomu, že není v RVP, nezapočítávají se hodiny jazykové přípravy rámci PPČ do PH školy.
- Vykazují se obdobně jako nepovinné předměty.
- Hodiny PPČ jazykové přípravy zajišťované ped. pracovníky na dohodu mimo pracovní poměr se v odd. VIII nevykazují.
- Hodiny PPČ jazykové přípravy se neuvádějí ve výkazu P1d-01.

Odůvodnění jazykové podpory

- ve středních školách stoupá počet žáků cizinců
- podpora začlenění cizinců do SŠ
- pilotní jednoroční projekt

střední školy	celkem žáků	z toho cizinci	cizinci procentuálně
2020/2021	432 896	9 751	2,25 %
2019/2020	423 821	9 496	2,24 %
2018/2019	420 782	9 305	2,21 %
2017/2018	421 499	9 195	2,18 %
2016/2017	424 805	9 063	2,13 %

základní školy	celkem žáků	z toho cizinci	cizinci procentuálně
2020/2021	962 348	28 380	2,95 %
2019/2020	952 946	26 527	2,78 %
2018/2019	940 928	24 026	2,55 %
2017/2018	926 108	21 992	2,37 %
2016/2017	906 188	20 237	2,23 %

Tab. 2, zdroj MŠMT

Vysvětlení: cizinec ve statistikách MŠMT: žák, který má jiné státní občanství než ČR.

Aktuální počty ukrajinských žáků

KRAJ	STŘEDNÍ ŠKOLY												KONZERVATOŘE			
	Otázka 1					Otázka 2							Otázka 1		Otázka 2	
	přijato 2021/2022					přijato 2022/2023							přijato 2021/2022		přijato 2022/2023	
	celkem	v tom do maturitních oborů	z maturitních již nenavštěvujících	v tom do nematuritních oborů	z nematuritních již nenavštěvujících	celkem	v tom do maturitních oborů	z maturitních do 1. roč. v prvním kole	z maturitních do 1. roč. v dalších kolech	v tom do nematuritních oborů	z nematuritních do 1. roč. v prvním kole	z nematuritních do 1. roč. v dalších kolech	celkem	z toho již nenavštěvujících	celkem	z toho do 1. roč.
Hlavní město Praha	284	219	36	65	12	446	316	192	75	130	72	57	52	16	31	11
Jihočeský kraj	103	85	30	18	6	174	97	37	55	77	24	53	0	0	3	3
Jihomoravský kraj	134	119	38	15	3	338	207	92	110	131	41	90	0	0	9	6
Karlovarský kraj	38	37	3	1	0	90	52	21	20	38	12	26	0	0	0	0
Kraj Vysočina	56	49	11	7	1	106	58	28	25	48	13	34	0	0	0	0
Královéhradecký kraj	112	88	19	24	8	130	84	49	27	46	14	32	0	0	0	0
Liberecký kraj	45	39	16	6	2	126	60	17	35	66	9	54	0	0	0	0
Moravskoslezský kraj	107	95	31	12	6	272	178	28	113	94	22	72	6	3	8	4
Olomoucký kraj	62	50	10	12	3	126	73	25	45	53	13	30	5	0	0	0
Pardubický kraj	62	41	4	21	4	147	67	23	42	80	31	49	0	0	4	3
Plzeňský kraj	134	107	12	27	2	188	87	36	41	101	25	76	4	0	0	0
Středočeský kraj	167	145	32	22	3	387	244	126	102	143	60	83	0	0	0	0
Ústecký kraj	213	203	67	10	1	238	179	66	99	59	18	39	1	1	2	2
Zlínský kraj	44	41	11	3	0	116	65	24	37	51	18	33	3	1	1	1
Česká republika	1 561	1 318	320	243	51	2 884	1 767	764	826	1 117	372	728	71	21	58	30

Cílová skupina

Žák cizinec, který se vzdělává v ČR nejvýše 12 měsíců přede dnem podání žádosti.

Mohou být zapojeni na základě posouzení potřebnosti i jiní žáci i do vyššího počtu než 15 žáků – pokud to není na újmu kvality výuky.

- Jiní žáci: např. cizinci, kteří pobývají v ČR déle, žáci s českým občanstvím, kteří žili déle v zahraničí,...

Způsob prokázání délky vzdělávání v ČR

- Žák dodá prohlášení, že se ve škole v ČR vzdělává nejvýše 12 měsíců.

Způsob zpracování osobních údajů

- Identifikační údaje o žákovi jsou předávány pouze mezi řediteli škol.
- Učitelé češtiny jako cizího jazyka mají k dispozici:
 - » jméno žáka – pro docházku
 - » obor vzdělání
 - » ročník studia.
- V případě, že „kmenová“ (= škola v níž je žák žákem) a určená škola jsou dva rozdílné subjekty, ředitelé si dohodnou způsob komunikace informací o žákovi:
 - » docházka
 - » zaměření výuky s ohledem na zaměření oboru a používanou terminologii
 - » vyhodnocení pokroku ve výuce.

Určená škola pro jazykovou přípravu

- Určuje KÚ nebo Magistrát hl. m. Prahy.
- Určená škola:
 - » min. 5 % žáků cizinců,
 - » má pro výuku nejlepší podmínky,
 - » na území kraje musí být min. 1,
 - » může být jmenována v případě potřeby i během roku,
 - » pokud to požadují žáci, může zajišťovat výuku jen online,
 - » škola zřízená krajem, obcí či svazkem obcí – nikoliv soukromá nebo církevní.
- KÚ nebo Magistrát hl. m. Prahy zveřejní seznam škol na svých webových stránkách neprodleně
 - » Bude zveřejněn i kontakt na pověřenou osobu.
 - » KÚ zašle seznam určených škol s kontakty na e-mail marie.cernikova@msmt.cz.
 - » Seznam určených škol za všechny kraje bude zveřejněn na webových stránkách MŠMT v sekci SŠ.

Velikost skupiny

- Skupina vznikne při počtu min. 5 žáků.
- Max. počet žáků: 15.
- Další skupina vznikne při počtu 16.
- V jedné škole může být i více skupin.
- Pokud je v kraji pouze jedna skupina ve správním obvodu, neplatí pro ni podmínka nejméně 5 žáků.
- V případě, že se v průběhu roku sníží počet žáků ve skupině pod 5 osob, skupina i přesto bude fungovat dál.

Volba určené školy

- **Žák** si volí určenou školu dle rozvrhu, dle dopravní dostupnosti.
- Mohou nastat i situace, kdy žák bude chtít navštěvovat školu v jiném regionu než v jakém studuje či bydlí. Pokud tomu nebrání prostorové omezení, musí škola, kterou si žák vybral, této žádosti vyhovět.
- Žák / zákonný zástupce vyplní žádost. Podepisuje ji zákonný zástupce / zletilý žák.
- Lze použít formulář, viz <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/bezplatne-jazykove-vzdelavani-podle-novelizovane-vyhlasky-c>.
- Žádost zašle (lze i elektronicky) ředitel „kmenové“ školy řediteli určené školy.

Zařazení žáka do skupiny pro jazykovou přípravu

- Ředitel „kmenové školy“ informuje zákonného zástupce / žáka do 1 týdne po přijetí o možnosti jazykové přípravy.
- Ředitel určené školy obdrží žádost a max do 30 dnů zajistí, aby se žák mohl začít vzdělávat.
- Žák má na zařazení nárok, ale nemusí se výuky účastnit.
- Ideální stav - vytvoření skupin podobné úrovně a podobného zaměření.
- Ředitel „kmenové školy“ navrhne úroveň znalostí.

Docházka

- Škola musí vést evidenci odučených hodin a evidenci přítomnosti žáků.
- Pro jednoduchost je doporučeno přiměřeným způsobem využít stávající dokumentaci, kterou škola používá.
- Žák může být v kmenové škole **uvolněn na jazykovou výuku max. na 3 výuky.**
 - » Není vhodné uvolňovat z profilových předmětů.
 - » Během těchto hodin škola tedy neeviduje absenci.
 - » Pokud se účastní jazykové přípravy, nesmí být z toho důvodu nehodnocen.
- Pokud se jazyková příprava nekoná z důvodu nemoci nebo nepřítomnosti učitele, měly by být žákům hodiny nahrazeny jindy – aby byl splněn rozsah, na který má žák nárok.
- Žák musí nepřítomnost z výuky omluvit.
- Pokud není přítomen některý z žáků, jazyková příprava probíhá pro ostatní žáky.

Učitelé zajišťující jazykovou přípravu

- Výuku zajišťuje učitel určené školy, kterého stanoví ředitel školy.
- Doporučujeme, aby jím byl učitel cizího nebo českého jazyka.
- V ideálním případě učitel, který má zkušenosti s výukou češtiny jako cizího jazyka.
- Výuku nemůže samostatně zajišťovat asistent pedagoga.
- Učitelé mají k dispozici metodickou podporu NPI ČR.

Hodnocení jazykové přípravy

- Individuální s ohledem na dosažený pokrok.
- Z češtiny jako cizího jazyka není hodnocen na vysvědčení, je však vhodné zohlednit pokrok ve známce z českého jazyka a literatury.

Forma výuky

- Prezenční nebo distanční synchronní (online) – lze kombinovat. Formu volí žák.
- Kmenová škola je povinna pro jazykovou přípravu zajistit žákovi přístup k informačním technologiím.
- Výuka nemůže být organizována distančním asynchronním způsobem.
- Výuka nemůže být nahrávána.
- Zvláštní systém je třeba zajistit např. v případě praktického vyučování – třeba vyjít žákovi vstříc, lze ve výjimečných případech zařadit samostudium.

Rozsah a obsah

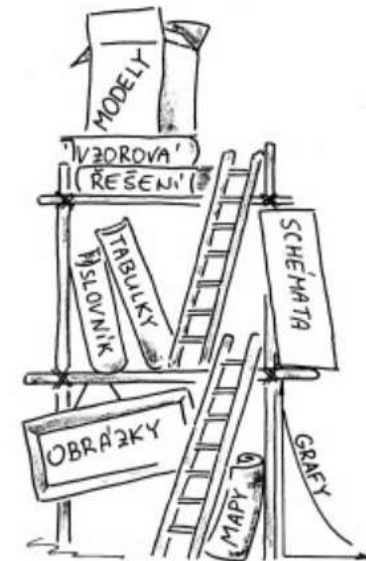
- Žák má nárok na min. 100 hod., max. 200 hod. výuky po dobu max. 10 měsíců – nejpozději do 30.6. 2023
- Výuka má být přizpůsobena potřebám žáků, kteří se vzdělávají v SŠ.
- Cílem je dosažení úrovně cca B1 dle SERR (samostatný uživatel):
 - » umět pochopit základní informace z výkladu učitele,
 - » umět se na neznámé zeptat,
 - » předpokládáme, že jsou žáci obklopeni českým prostředím a že tedy stačí menší počet hodin,
 - » jen pro informaci: k dosažení B1 v AJ se uvádí 350-400 hod.,
 - » s ohledem na slovanský jazyk pokrok rychlejší.
- Velmi důležitá je motivace žáků.

Základy odborného cizího jazyka / výuka češtiny jako cizího jazyka pro specifické účely

- Znalost specifické terminologie pro výuku umožňující vzdělávání ve všeobecně vzdělávacích i odborných předmětech
 - » syntaktické konstrukce příslušnosti k celku – např. patří mezi, rovná se,
 - » definice – např. slovem označujeme.
- Základem je práce s konkrétními texty (učebnice, youtube,...).
- Základní terminologie vzdělávacích oblastí např:
 - » fyziky: zákl. jednotky
 - » chemie: názvy prvků
 - » biologie: stavba lidského těla
 - » matematika: zákl. termíny z aritmetiky.
- Žáci oborů s výučním listem mohou příp. navštívit praktickou výuku.
- Důležité: propojenost s praxí a praktickým využitím.

Doporučení k zajištění výuky v „kmenové“ škole

- Za výuku jsou odpovědní konkrétní učitelé v určené škole.
- I ostatní učitelé by měli brát ohled na nedostatečnou znalost českého jazyka.
- Důležité je v nejazykových předmětech usnadnit žákům porozumění:
 - » praktické ukázky
 - » slovníčky
 - » vizuální pomůcky
 - » odvozování
 - » metody tzv. scaffolding.

- <http://clil.nuv.cz/metodologie-clil/11-planovani-a-struktura-clil-hodin/12-6-strategie-zvana-scaffolding.html>

Možná následná podpora po srpnu 2023

- **OP JAK** https://opjak.cz/vyzvy/vyzva-c-02_22_003-sablony-pro-ss-a-vos-i/ - žádosti se podávají do 30.11.2022.
- samostatná šablona **OP JAK Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem v SŠ**
 - » v rámci doučování češtiny ve škole v rozsahu min. 32 hodin během jednoho školního roku (lze realizovat i o prázdninách),
 - » nad rámec vyučování,
 - » lze využít i k výuce odborného cizího jazyka či k přípravě přijímací zkoušky,
 - » aktivita může probíhat i mimo školu (např. v knihovně)
- OP JAK šablona **Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v SŠ.**
 - » cíl - podpora komunitního charakteru střední školy,
 - » cíl - poskytnutí rodičům informací a prostor k diskuzi pro konkrétní témata,
 - » organizovat odborně zaměřená tematická setkávání rodičů nebo setkávání s veřejností.
- **Podpůrná opatření dle vyhl. č. 27/2016 Sb.,** podmíněno stanoviskem ŠPZ.
- Lex Ukrajina III?

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Marie Černíková

MŠMT, Oddělení všeobecného vzdělávání

Karmelitská 529/5
118 00 Praha 1

marie.cernikova@msmt.cz

234 811 818

www.msmt.cz

